

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Skönsmons skola

Giltighetstid: 2021-08-01 – 2022-07-31

Ansvarig: Biträdande rektor Niclas Östlund

Innehåll

1. Syfte och bakgrund	2
2. Vision och arbetsätt	2
3. Utvärdering av genomförda insatser	2
4. Kartläggning av riskområden.....	4
5. Mål för arbetet.....	5
6. Handlingsplan	6
7. Barns/elevs delaktighet i arbetet	7
8. Rutiner för akuta situationer	8
9. Skönsmons skolas regler.....	9
10. Bilaga: Definitioner och begrepp.....	10

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att med hjälp av den skapa en trygg miljö och stärka respekten för allas lika värde.

Likabehandlingsplanen beskriver enhetens systematiska arbete för elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En likabehandlingsplan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års likabehandlingsplan. Skolverket anger att likabehandlingsplanen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Skolans vision LEVA präglas av ett Lustfullt, Engagerat, Varierat och Ansvarsfullt arbete för bästa möjliga utveckling och lärande för våra elever.

Med utgångspunkt i detta ska alla elever känna sig trygga och trivas i skolan samt utifrån ålder och mognad ta ansvar för sitt sociala samspel i kontakten med andra. Detta leder till att eleverna ges ökade möjligheter att nå kunskapskraven.

I skolans ledarplan beskrivs arbetet med den sociala lärmiljön och vikten av ett främjande och förebyggande arbete med betoning på främjande. Arbetet med den sociala lärmiljön är i fokus vid personalens planeringar, arbetslagsträffar, möten med skolledning samt elevhälsoteamets träffar med rektor och personal. Tillsammans med eleverna sker det vid mentorstid, klassråd, samlingar och olika gruppaktiviteter.

Återkommande aktiviteter med fokus på värdegrundsarbete finns inskrivet i skolans gemensamma mötesplan.

3. Utvärdering av genomförda insatser

Det värdegrundsarbete som genomförts under läsåret 2020/21, där vi tagit ännu ett steg framåt kring lärmiljön utifrån skolans ledarplan, har gett positiva effekter. Pandemin har ställt till det genom att vi periodvis haft hög personalfrånvaro. Det har inneburit att alla fokusområden i handlingsplanen för läsåret 2020/21 inte varit möjliga att genomföra alternativt hunnits med.

Trivselledarprogrammet (TL) upplever vi varit mycket positivt och skapat en trygg närvaro runt raster. TL har inneburit gemenskap mellan årskurser, styrda lekar och

aktiviteter som elever ansvarat för har gjort det mer tillgängligt för fler elever.
Introduktion av lekar under idrottslektioner har skapat en förförståelse.
TL-ledarna är positiva förebilder och har bidragit till ett bättre klimat bland eleverna.

Vi behöver ett gemensamt beslut om vad som gäller innan skolans start. Vad gäller på skolgården för elever som ej har fritids? Är det vårdnadshavaren som är ansvarig, eller skolan?

De gemensamma aktivitetsdagarna, dvs friluftsdagar, P-dag, FN-dag med flera har på grund av pandemin ej kunnat genomföras fullt ut som planerats. Fadder dagar har inte heller kunnat genomföras. Dessa kommer att återupptas när Folkhälsomyndighetens restriktioner medger. Aktivitetsdagarna med fokus på värdegrund och trivsel och att skapa en större Vi-känsla på skolan behöver stärkas ytterligare och förankras bland både elever och personal så att syftet med dagarna står klart för alla.

Alla har tillgång till samma verktyg för värdegrundsarbetet vilket innebär att det blir en röd tråd på skolan. Vi har identifierat vilka områden, på skolgården där elever kan känna sig otrygga och där det behövs vuxna under raster.

Vi har tydliggjort regler och förväntningar som har aktualiserats med pedagoger och elever. Tavlor med skolans regler finns uppsatta i alla lärmiljöer. Aktivt arbete sker dagligen med elever kring vad reglerna innebär konkret. Ett fokus på lärmiljön och aktiva samtal med alla pedagoger kring hur det ska utvecklas har gett positiva effekter. Det värdegrundsarbete som sker på mentorstiden samt 30 min som finns utlagt på schemat har gett goda resultat och mentorstiden ger också en bra och trygg start på dagen. Vi behöver fortsätta att nyttja tiden till att samtala om våra regler och hur vi tar hand om den nya skolan – ”bygga en ansvarskultur”.

Tilliten till personalen medförde att eleverna sökte hjälp hos de vuxna när behov fanns.

Vårdnadshavare har gett positiv återkoppling när det gäller eleverna och gruppens utveckling.

Ett fokus på lärmiljön i aktiva samtal med pedagogerna kring hur den ska utvecklas har gett positiva effekter.

Lärmiljön är skapad så att det finns möjlighet att variera hur och var man sitter i rummet ”rum i rummet”. En aktiv dialog förs med eleverna om vad som främjar deras lärande och att eleverna själva ska ta ansvar för var de ska sitta för att uppnå bästa lärande. Detta har visat sig svårt då det inte är alla elever som klarar av den rörliga miljön detta medför. Här behöver vi tänka klokt och så flexibelt som möjligt för att alla elever ska få en tillgänglig lärmiljö.

Konflikter under raster upplevs fortfarande som ett stort problem för mentorer och lärare. Många konflikter behöver lösas när eleverna kommer in.

En grovplanering för vad vi fokuserar på i varje årskurs skulle vara till hjälp. Gör det lättare för ny personal att ta till sig. Kom ihåg att plocka in olika fokusområden beroende på vad vi har för situationer i grupperna.

Arbetet med likabehandlingsmaterialet ”Pussel” har gett ett gott elevresultat på det personliga, sociala, kunskapsmässiga och motoriska planet. Avsatt tid ska fortsätta finnas i arbetsenheten till värdegrundsarbete. Material är samlat i arbetsrummet så att det blir enklare att hämta, använda och lägga tillbaka.

Fortsätta arbeta med ”Språkbruk” - material finns till alla årskurser F-6.

Fritids behöver träffa de äldre eleverna och bekanta sig kring TL:s rastaktiviteter, tanken bakom dessa samt skapa trygghetskänsla.

Klassråd - klassrådets punkter kring exempelvis upplevelse av otrygghet på raster lyfts tydligare.

TYDLIGT schema för elevråd när träffar äger rum, har skapat en större delaktighet bland eleverna på skolan.

4. Kartläggning av riskområden

Rastvärdar med västar ger signaler om vem eleverna kan vända sig till för hjälp. Det fungerar olika i olika grupper vilket motverkar likvärdighet. Det är inte ovanligt att elever tar med sig konflikter in i klassrummet och tar det med sin mentor efter rasten, istället för direkt med rastvärd.

Riskområden

Riskområden vi sett är otrygghet mellan Hus A och B vid ingången till matsalen, rutschkanan, lusthuset ned mot idrotten och klätterträdet väster om idrottshallen, bakom idrottshallen och omklädningsrum på idrotten. Dörrlås till WC upplevs som tröga vilket skapar olust/ otrygghet. Grusplanen under lunchrast innebär många elever på liten yta. Kapprummen där det finns en del skymda platser på grund av elevskåp. Eftersom det ej finns lås på dörren till Dramarummet, har elever vistats där utan vuxen. Innan skolan öppnar på morgonen upplever vi och elever skolgården som ett stort riskområde.

Risker

Risker vi identifierat är att rasttiderna ej följs så att elever ibland är ute innan rastvärdar kommit på plats. Om personal som är rastvärdar är sjuka, eller på annat uppdrag, sätts det inte alltid in ersättare.

Övergångar mellan lektion och rast, mellan lunch till rast upplevs som jobbigt för elever som kan skapa utbrott och onödiga konflikter.

Hård jargong och otrevligt språk bland elever.

Elever som inte går ut på rast utan stannar i skolbyggnaden.

5. Mål för arbetet

Lärmiljön

Fördela resurserna utifrån behov. Alla grupper fungerar olika och möbler fungerar bättre eller sämre i olika grupper.

Fritidshemmet dokumenterar sitt arbete kring utvecklande lärmiljö, utmana normer och värden samt undervisningens innehåll. Följs upp fyra gånger per läsår.

Raster

Vi ska systematiskt kvalitetssäkra rastvärdsskapet, tillsammans med elever genom att ständigt analysera var risker kan uppstå på skolgård och i skollokaler.

Tydliggöra vad rastvärdarnas uppgift och ansvar är då man är rastvärd. Rastvärdarna ska vara proaktiva, några som rör sig runt i flera områden, mingla bland barnen och 'hänga med' vissa grupper där man vet att man behöver lite koll. Komma ihåg att vuxna som är ute som resurs för enskild elev inte kan ersätta en rastvärd på något område. Trivselledarna visar på veckans lek.

Grusplan – En tydlig struktur för ”matcher” – kanske olika dagar med Leage, Match osv. Även andra aktiviteter behöver ske på grusplanen, för att alla elever skall kunna nyttja planen. Vuxna eller ansvariga som stöttar med lagindelning etc.

Rastvärdsschemat utformas så att vi har tillräckligt med personal ute i tid. Det skall alltid finnas rastvärd ute innan eleverna kommer ut.

Samarbete mellan rastvärdar och elever ska utvecklas så att vi-känsla skapas. Regler tydliggörs innan aktivitet.

Värdegrundsarbete

Alla pedagoger har ett gemensamt synsätt och använder materialet PUSSEL. Fokus problemlösaren, lyssnarposition och stoppljuset. Personal planerar och analyserar hur vi skapar trygghet, vårdat språk samt arbetar med värdegrundsarbetet för att skapa en ansvarskultur på Skönsmons skola. Personal i årskursen ansvarar för årskursens PUSSEL. Övrigt material kring värdegrundsarbetet ligger i ett skåp i C-huset våning 3 personalarbetsrum.

Årskurserna kommer överens om dag(ar) då arbete med fadderverksamhet bedrivs. Faddertips delas bland personalen.

Göra likabehandlingsplanen levande genom att ta upp punkter från den på APT samt vid uppstart. Uppföljning görs under året.

6. Handlingsplan

Elevrådet arbetar för ökat elevinflytande och för att elevernas röst ska bli hörd.

Förskoleklass

Förskoleklass fortsätter arbetet med kvalitén i sin undervisning samt att fritidspedagog placeras i förskoleklass med målsättningen att höja kvaliteten på fritidsverksamheten. Syftet är även att skapa ett sammanhållet fritids på skolan, främst mellan åk F och 1.

Raster

Säkerställa en bra nivå på bemanning av rastvärdar. Schemalägg organiseringen av övergångar mellan lektion och rast.

Tydliggöra rastvårdsuppdraget bland samtlig personal. Tydliggöra vilka områden som upplevs otrygga och styra rastvärdar dit.

Utveckla lärmiljön för fritidshemmet utifrån fritidsindikatorn *utvecklande lärmiljö*, så att kvalitén i fritidshemmet ökar. Utvärderas 2 gånger per termin.

Någon från fritids deltar vid lärarnas elevrundor och får höra vad som händer. Målet är att skapa insyn/trygghet. Rastvärdar behöver vara proaktiva och agera INNAN konflikter uppstår. Till exempel att man avbryter lekar som kan leda till konflikter, att vi hela tiden påminner om hur vi beter oss mot varandra.

Rastvärdar är rastvärd åt ALLA barn på skolan.

Delade raster både förmiddag och lunchrast, se scheman, yngre är ute 09.30-09.50 och äldre 09.45-10.05, lunchrast efter elevernas lunch.

Alla rastvärdar har gula rastvårdsvästar!

Grusplan – Här kommer vi mer tydligt strukturera upp ramarna så att alla vet vad som gäller.

Värdegrundsarbete

PUSSEL – Problemlösaren, stoppljuset och lyssnarpositioner är gemensamt bestämt att vi ska använda: Dessa tre är grunden för värdegrundsarbetet på vår skola.

Mentorer ansvar för att det används. Introducera detta för nya pedagoger, repetera för alla och för eleverna.

Alla lärmiljöerna har samma underlag som t ex stoppljus/med enkel tydlig text d.v.s. gemensamt språk.

Elevrådet ska se över nya riskområden så att vi förebygger risker för kränkningar och otrygghet inom skolans område. En tydlig dagordning för såväl elevråd som klassråd. Arbetet med språkbruket ska fortsätta i åk 4-6.

Tydliggöra detta på skolan. Under första dagarna av läsåret eller under första APT bör ledningen gå igenom detta med personalen för att tydliggöra rastvårdsskapets roll.

Gemensamma aktivitetsdagar ska tydliggöras så att alla vet. Utvecklar trivselarbetet!

Arbetslag åk 1-3 och åk 4-6 tar upp vad årskursen gjort bra samt vad de behöver utveckla. Analys skall förekomma för att lära sig och ge tydlighet i arbetet.

Fritidspedagog/rastvärdar bör om möjligt delta vid elevrundor på våra arbetsenheter.

Visa och dela ut materialet PUSSEL. Ledningen är ansvarig för att skapa en tydlighet för alla pedagoger och all personal.

Aktivitetsdagar: Utgår från elevråd och klassråd. Viktigt att vi håller i aktivitetsdagar för eleverna och skapar Vi-känslan.

Fadderverksamhet: Viktigt att vi håller i och utveckla detta. Tar det steg för steg, varje år blir treorna faddrar åt förskoleklass. Grovplanering för fadderverksamheten utarbetas.

Temaveckor/Årshjul för värdegrundsarbetet där hela skolan arbetar med samma värdegrundsmoment, exempelvis språkbruk.

Förebyggande och främjande

Elevhälsan sätter focus på delar av Likabehandlingsplanen.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

För att skapa ett större engagemang och känsla hos eleverna för att ta ansvar kring sin arbetsmiljö och skolans lokaler, visar vi på att alla påverkas om några inte håller ordning. Genom utökat klassvärdssystem med morgonrunda för att hålla ordning i kapprum och korridor, får alla elever ansvar under läsåret.

I detta fall är det viktigt att vi visar hur vi vill ha det på vår skola. Eleverna har möjlighet att "göra rätt". Det är viktigt att elever som har fritids förstår att det även är ansvar kopplat till den tiden.

Innan avslutad dag får klasserna en återkoppling av klassvärdarna kring hur det har sett ut under dagen.

Analysera riskområden på skolgården tillsammans med eleverna för att öka elevinflytande och få mer delaktiga elever.

Aktivt arbetande klass- och elevråd.

Elevskyddsombud – Detta behöver beredas bland eleverna under läsåret.

8. Rutiner för akuta situationer

Så snart någon i personalen får höra talas om en misstänkt diskriminering, trakasseri eller kränkande handling, ska hen omedelbart agera enligt handlingsplanen nedan. Elevhälsoteamet (EHT - specialpedagog/lärare, skolsköterska och rektor) kan bistå med stöd i arbetet. Utredaren i samråd med rektor avgör om anmälan till polis eller socialtjänst ska göras. Observera att det finns tillfällen när skolan har anmälningsplikt. Polis och socialtjänst kan också rådfrågas i ärenden utan att anmälan behöver göras.

När elev kränker elev

A. Agera omedelbart och dokumentera allt!

B. Ta reda på fakta.

Upplysningar kan komma från olika källor.

C. Enskilt samtal med den som blivit utsatt.

Visa att skolan tänker agera och uttala stöd för den utsatte. Låt eleven berätta! Personal kontaktar vid behov EHT. I första hand ger EHT råd kring hantering av ärendet. Vid allvarligare ärenden kan EHT överta ansvaret för ärendet.

D. Enskilda samtal med den/de som utsätter eller kränker någon.

Tala om vad vi har fått vetskap om, vad som gäller för all form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Låt eleven berätta från sin sida. Hitta en överenskommelse med eleven om vad hen kan göra för att förändra situationen! Bestäm ny träff för att senare återkoppla vad som hänt!

E. Kontakta vårdnadshavare En kontakt via telefon är att föredra vid denna typ av ärenden. Vid upprepning och allvarligare ärenden kallas vårdnadshavare, för aktuell elev till skolan för samtal. Rektor kan vid behov delta i sådana samtal. Viktigt att skolan tydligt markerar att kränkningar och diskriminering är oacceptabelt.

F. Gör en STELLA-anmälan.

Exakt i vilket skede STELLA-anmälan görs är mindre viktigt men ska göras skyndsamt. Det kan vara klokt att avvakta några dagar med STELLA-anmälan efter händelsen. Innebär att de åtgärder som vidtagits i de allra flesta fall kan skrivas in i STELLA-anmälan. I STELLA-anmälan ska inblandade elevers för- och efternamn samt klass/årskurs tydligt framgå.

G. Stöd den utsatte.

Fortsatt stöd för den utsatte behövs från hem och skola för att stärka eleven. Stödet från skolan är i första hand mentor. EHT är en resurs som kan stötta i de fall behov finns av mer omfattande stöd för eleven.

H. Stöd den som utsätter.

Även den som utsätter behöver stöd för att komma ur sin roll.

I. Stöd medlöparna.

De kan känna skuld för att de inte vågat ingripa.

J. Dokumentation

Dokumentera alla samtal och åtgärder (enligt gällande lagstiftning) om det inte tydligt framgår i STELLA-anmälan, samt överlämna till EHT som sparar all dokumentation. Dokumentationen görs av den/de som agerar i händelsen.

Uppföljning.

Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Därför rekommenderas att uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen bör göras inom rimlig tid och innehålla utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen.

Det är också viktigt att analysera om händelsen ingår i ett mönster i skolan. I så fall måste skolan upprätta en handlingsplan för att ta tag i problemet. Varje gång något inträffat ska åtgärderna ha ett tydligt avslut så alla parter är införstådda. När man har haft en uppföljning och åtgärderna är avslutade, är det viktigt att den utsatte känner sig trygg i sin skolsituation

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- A. Rektor utreder och ansvarar för dokumentationen, uppföljning och kontakt med elevens vårdnadshavare.
- B. Anmälan går vidare till huvudmannen och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Skönsmons skolas regler.

Alla elever har rätt att känna sig trygg, de har rätt till studiero samt att vistas i en trivsamt arbetsmiljö. Det bidrar du som elev till genom att:

- Komma i tid till lektionerna.
- Ge dig själv och andra arbetsro.
- Respektera andra och visa hänsyn.
- Använda dig av ett trevligt språk.
- Vara rädd om material, lokaler och utemiljö.

10. Bilaga: Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen

betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en

jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.